

Posudek vedoucí práce

KRISTENOVÁ, Barbora. *Vzdělávání pracovníků paliativní péče v České republice*. Praha, 2019. 96 s., 2 přílohy. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce Mgr. Elena Jaroševská, CSc.

1. Obsah a struktura práce

Téma práce je aktuální a je v souladu s odborným zaměřením katedry. Jde o otázku vzdělávání pracovníků paliativní péče v ČR. Cílem diplomové práce je analýza současného vzdělávání v dané oblasti v porovnání s identifikovanými vzdělávacími potřebami těchto pracovníků. Oblast péče o umírající pacienty je vysoce specifickou odbornou činností, která vyžaduje soustavné vzdělávání v oboru. Bez identifikace vzdělávacích potřeb a analýzy systému vzdělávání v oblasti paliativní péče nelze nabídnout takové programy, které by vedly k poskytování kvalitní péče pacientům. Proto se studentka zaměřila v teoretické části na samotný rozvoj a legislativní úpravu paliativní péče, kvalifikační požadavky na pracovníky paliativní péče, vzdělávací metody, které mohou být používány při vzdělávání v paliativní péči a nabídku vzdělávacích akreditovaných a neakreditovaných kurzů. Tento široký záběr zvolila proto, aby mohla sledovat, jak a kde vznikají vzdělávací potřeby, z čeho vyplývají a jakou cestou mohou být naplněny. V empirické části se věnovala sběru dat a analýze vzdělávacích potřeb pracovníků ve vybraných zařízeních paliativní péče. Text má logické a opodstatněné členění na jednotlivé kapitoly a jejich části. Do diplomové práce jsou zařazeny přílohy, které jsou opodstatněné a mají svou vypovídající hodnotu. Rozsah textu odpovídá požadavkům.

2. Odborná úroveň

Cíl práce je formulován smysluplně a adekvátně. V souladu s cílem v závěru práce autorka svá zjištění shrnuje a navrhuje řešení. Studentka prozkoumala teoretické zdroje z oblasti paliativní péče obecně, včetně právních norem, a vycházela z nich při sestavení dotazníku. Při studiu literatury se ovšem opírala pouze o zdroje z oblasti paliativní péče jako takové a z oblasti vzdělávání dospělých obecně, jak ostatně sama autorka uvádí na s. 7 v Úvodu. V podkapitole 3.2, Vzdělávání dospělých v paliativní péči, předkládá svůj analytický výstup formou schématu č. 7, Oblasti vzdělávání v paliativní péči. Zde se odkazuje na tři publikace a na programový dokument Bílý list vzdělávání v paliativní péči, ale nehodnotí dosavadní stav teoretické rozpracovanosti problematiky. V dalších podkapitolách zkoumá, jaké metody vzdělávání dospělých je možné používat pro vzdělávání v paliativní péči a zároveň uvádí a analyzuje současnou nabídku webinářů, akreditovaných a neakreditovaných kurzů. Své závěry formuluje v tabulce na s. 46. V průběhu teoretického rozpracování otázky vzdělávání dospělých v paliativní péči autorka pouze analyzuje reálný stav věci v dané oblasti. Chybí zde ucelený přehled a analýza dosavadního teoretického zpracování této otázky v odborné literatuře. Její výzkum odborných teoretických zdrojů, týkající se paliativní péče, je zaměřen obecně a v širokém záběru. Tento postup poskytuje autorce podněty pro vlastní zamyšlení a analýzu, ale ochuzuje čtenáře o přehled závěrů jiných autorů, zpracovávajících podobnou problematiku. Empirická kapitola navazuje na analýzu, kterou autorka rozpracovala v teoretické kapitole. Jako cíl svého dotazníkového šetření vytyčuje identifikaci toho, zda vzdělávací aktivity nabízené pracovníkům paliativní péče odpovídají jejich vzdělávacím potřebám. Zároveň chce zmapovat četnost návštěvnosti vzdělávacích aktivit a zjistit, zda by přivítali možnost rozšíření vzdělávacích aktivit. Své výstupy graficky znázorňuje. V diskuzi se věnuje analýze stavu v oblasti vzdělávání v paliativní péči, který vyplynul z výstupů šetření, a porovnává ho se svou analýzou

z teoretické kapitoly. Přínos práce vidím v analytickém rozpracování dosavadního stavu v oblasti vzdělávání v paliativní péči včetně přehledu a analýzy nabízených kurzů, a konkrétní doporučení využívat pro vzdělávání formu webinářů (s. 74) nebo vytvořit online platformu pro vzdělávání pracovníků paliativní péče (s. 79). Široký záběr v teoretické části diplomové práce odvedl pozornost studentky od cíle, který si sama vytyčila. Absence ucelené analýzy dosavadního teoretického zpracování zkoumané otázky je limitující pro následnou diskuzi nad výsledky empirického výzkumu.

3. Práce s literaturou

Odkazy na zdroje, včetně citací a parafrází, odpovídají etice vědecké práce. Jsou aktivně využívány elektronické zdroje, jde o výroční zprávy hospiců, programové dokumenty hospicové péče, 3 články z odborných periodik, 1 novinářský článek, zákony. Cizojazyčné zdroje jsou zastoupeny dvakrát. Nejaktuálnějšími zdroji jsou výroční zprávy a koncepční a programové dokumenty.

4. Grafické zpracování

Grafická podoba textu je vyhovující, práce obsahuje celou řadu tabulek a grafů, jak v textu, tak v přílohách. Grafy a tabulky jsou přehledné.

5. Jazyková úroveň

Jazyková úroveň diplomové práce je standardní. Autorka se vyjadřuje srozumitelně, zvládá odborné termíny a pojmy, daří se jí nevyužívat jazykových balastů a klišé. Vyjadřování autorky je věcné.

6. Podněty k rozpravě

Jak je v současné době problematika vzdělávání v paliativní péči rozpracována jinými autory, jak v ČR, tak celosvětově?

7. Závěrečné hodnocení práce

Jako vedoucí této diplomové práce chápu, proč autorka zvolila tak široký záběr. Potřebovala definovat a popsat oblasti, ze kterých vyplývají vzdělávací potřeby, a které následně ovlivňují metody vzdělávání a formy organizace vzdělávacích aktivit. Při práci s teoretickými zdroji ovšem nedokázala jít do hloubky, proto teoretická kapitola v některých částech působí jako všeobecný přehled o paliativní péči. Přes snahu o propojení empirické kapitoly s poznatky teoretické kapitoly v závěru, nenabídla čtenáři ucelený pohled na věc, který bych po provedené analýze očekávala. Doporučení a navrhovaná řešení jsou věcná a konkrétní a mohou být prospěšná pro následné využití. Proto tuto práci doporučuji k obhajobě. Vzhledem k výše uvedeným nedostatkům navrhuji známku „dobře“.

V Praze dne 2. září 2019

Mgr. Elena Jaroševská, CSc.